

Годишен доклад 2008

Резюме

Европейска агенция по безопасност и здраве
при работа

ISSN 1681-0155

<http://osha.europa.eu>

Европейска агенция
за безопасност и здраве
при работа

Основни дейности през 2008 г.

Ролята на Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA) е да помага за защитата на трудещите се в Европа, като събира, анализира и разпространява информация за безопасните и здравословни условия на труд и насърчава културата на превенция на трудовите злополуки и професионалните болести.

В тази връзка през 2008 г. бяха извършени дейности в редица ключови области, като израз на стремежа на Агенцията да подчертае факта, че по време на глобални икономически затруднения организациите не могат да си позволят да подценяват значението на безопасността и здравето при работа (БЗР).

Отправна точка за работата на Агенцията през 2008 г. бе документът [„Стратегия на Общността за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2007–2012 г.“](#), която има за цел да намали трудовите злополуки и професионалните болести на територията на ЕС, и подчертава важната роля на Агенцията в това отношение.

През 2008 г. Управителният съвет на Агенцията прие нова петгодишна [„Стратегия на Агенцията за 2009–2013 г.“](#), която включва нова многогодишна работна програма, тясно обвързана с дългосрочните цели и ценности на Агенцията.

СЪБИРАНЕ И АНАЛИЗ НА ИНФОРМАЦИЯТА:

В рамките на дейността си по събиране и анализ на информацията във връзка с БЗР, Агенцията, чрез своя Европейски център за наблюдение на риска (ЕЦНР), извърши проучване на пригодността на различни методологии при прогнозиране на бъдещите потенциални рискове, свързани с новите технологии и методи на работа. Проектът на Агенцията „Прогнози“ (Foresight) ще обхване десетгодишен период и ще помогне на отговорните фактори да вземат *незабавни* мерки за осигуряване безопасността на работещите в Европа.

Агенцията приключи своята [„Експертна прогноза за нововъзникващи химически рискове“](#). Това е последният от поредицата тясно специализирани доклади, които обобщават актуалната информация за динамично променящите се области, свързани с БЗР, и набелязват темите, на които трябва да се обърне специално внимание при формиране на политиката. Докладът за нововъзникващите рискове при работа с химически вещества определя групи от вещества, включително канцерогенни, сенсibiliзиращи и алергенни химикали, които пораждат особена загриженост поради въздействието си върху здравето на работещите.

Други публикации на ЕЦНР обобщават наличните знания относно [експозицията на кожата по време на работа и свързаните с работата кожни болести](#); [експозицията на вибрации](#) и евентуалното ѝ въздействие върху здравето; [наночастиците](#) и евентуалното им въздействие върху безопасните и здравословни условия на труд на работното място.

Проектът „БЗР в цифри“ продължава да предлага доказателствен материал във връзка с превенцията на трудовите злополуки и професионалните болести, като сравнява статистическите данни от различни източници и европейски държави. През 2008 г. проектът постави ударението върху управлението на отпадъците и болестите на дихателната система.

Нова [„Експертна прогноза за новите и нововъзникващите психо-социални рискове“](#) показва как все по-голям брой работещи в ЕС са засегнати от стреса и други психо-социални рискове. Организиран бе семинар относно психо-социалните рискове и техните последици. В доклада „БЗР в цифри: Стрес“, бяха събрани статистически данни за стреса.

През 2008 г. стартира проектът [„Европейско проучване на предприятията по отношение на новите и нововъзникващите рискове“ \(ESENER\)](#). Проектът ще е насочен към събиране на информация от специалисти и ръководители по БЗР относно съществуващата практика по управление на

риска на работното място, с акцент върху психо-социалните рискове.

Одобрен бе Меморандум за разбирателство, като част от [новия проект по БЗР, ERA](#), който съдейства при координирането на европейските изследвания върху новите и нововъзникващите рискове. В Меморандума са изложени темите, които ще бъдат приоритетни за съвместната изследователска дейност между различни държави в Европа.

В областта на Информацията за работната среда, която насърчава сътрудничеството между държавите-членки при събирането на информация и провеждането на изследвания, Агенцията изготви три доклада в подкрепа на кампанията „Здравословни работни места“, която през 2008–2009 г. е фокусирана върху оценката на риска на работното място, организира провеждането на конкурса – Награди за добра практика, чрез който се дава признание на предприятия и други организации допринесли за насърчаване на оценката на риска на работното място.

Нов доклад, [„Закрила на работещите в хотелиерството, рестораньорството и кетъринга \(ХОРЕКА\)“](#), прави преглед на сектора, на някои от преобладаващи в него рискове и на начините за защита на работещите.

Агенцията подготви също така и информацията относно рисковете за безопасността и здравето на работещите в сектор транспорт.

Извършена беше работа по предстоящ доклад за икономическите стимули, който ще представи актуализиран преглед на различните мерки, прилагани от европейските страни за насърчаване на БЗР. Литературен преглед на тема „БЗР и икономическите резултати в малките и средни предприятия“ изследва връзката между икономическите ползи и условията на труд.

Агенцията участва в планирането на проекта „Насърчаване на здравето при работа“, в рамките на който ще се събере и разпространи информация, която да помогне за разработване на кампании за насърчаване на здравето при работа.

Изготвена бе практическа информация по проблемите на безопасността и здравето при работа на [работещите в сектор на чистота](#) и

бяха приведени примери от практиката относно начините за интегриране или включване на темата за безопасността и здравето при работа в образованието.

След проведената през 2007 г. кампания за мускулно-скелетните смущения (МСС), озаглавена [„Облекчете товара“](#), Агенцията публикува [„Доклад за превенция на МСС“](#) със съвети как да се противопоставим с МСС на работното място.

Бе извършена подготвителна работа и бе събрана информация по въпросите за поддръжката на работното място, които ще бъдат акцент на общоевропейската кампания на Агенцията през 2010–2011 г.

През 2008 г. бе подписан договор за създаването на Единен тематичен център, който ще включва в себе си основните институции по въпросите на БЗР в ЕС. Тематичният център ще бъде основният източник на информация за Агенцията по въпросите на БЗР. Договорът може да бъде подновен за нов четиригодишен срок.

КОМУНИКАЦИИ, ПРОВЕЖДАНЕ НА КАМПАНИИ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ

В рамките на дейността си по предлагане и разпространение на информацията по въпросите на БЗР, Агенцията подготви [Кампанията „Здравословни работни места“ - Оценка на риска](#). Оценката на риска на работното място е крайъгълният камък при управлението на безопасността и здравето при работа. Досега от кампанията са обхванати над 7000 участници в: семинари, обучения и работни срещи, и са разпространени около 2 милиона печатни материали.

Това е първата кампания, провеждаща се по новия двугодишен модел. Той осигурява повече време за подготовка и провеждане на мероприятията, най-вече при популяризиране на добрите практики и при изграждане на решаващи за успеха на кампанията партньорства. До края на 2008 г. 17 организации са се включили в [кампанията като официални партньори](#).

От 20 до 24 октомври 2008 г. бе проведена Европейска седмица за безопасност и здраве при работа, като паралелно с това се

състояха стотици прояви и дейности на кампанията в цяла Европа.

За целите на кампанията беше въведен нов, по-гъвкав модел за подкрепа — този на фокусните точки, чиято роля обикновено се изпълнява от националните органи по БЗР в различните европейски държави. Новият пакет в подкрепа на европейските кампании (ЕСАР) осигурява услугите, необходими за провеждане на кампаниите чрез избрана от Агенцията фирма изпълнител.

[Заклучителната проява на кампанията „Облекчете товара“](#) се състоя на 26 февруари 2008 г., когато бяха раздадени и [Европейските награди за добра практика](#), връчени на предприятия със забележителен и новаторски принос при справянето с мускуло-скелетните смущения.

Агенцията информира за своята работа чрез Google AdWords и популяризира новите си доклади относно психо-социалните рискове и сектора ХОРЕКА чрез кратки информационни съобщения.

През 2008 г. бе направена [външна оценка на проведените от Агенцията кампании](#) и инициативи.

Към [уебсайта на Агенцията](#) бяха добавени нови инструменти и т.нар. „Самостоятелни входни точки“, вече има и нов уебсайт за популярния анимационен герой [Напо](#). Създаден бе „панел на потребителя“, чрез който се наблюдава ефективността на уебсайта на Агенцията.

Агенцията продължи своята издателска програма, довеждайки информацията за БЗР до широката общественост.

РАЗВИТИЕ НА МРЕЖАТА

Агенцията продължи да развива своите мрежи на равнище ЕС, като Службата за връзка в Брюксел координираше съвместната ѝ работа с Европейската комисия, Европейския парламент, Икономическия и социален комитет и др.

Агенцията продължи участието си в програми, които подготвят страните-кандидатки за членство в ЕС, като

хармонизират техните дейности по въпросите на безопасността и здравето при работа с тези на държавите-членки.

През 2008 г. Агенцията продължи работата си по засилване на координацията с международните си партньори, по-специално с Международната организация на труда (МОТ), Световната здравна организация (СЗО) и Комитета на старшите инспектори по труда (SLIC), за обмен на опит и примери на добра практика, както и за откриване на полезни взаимодействия при провеждане на кампаниите и за повишаване на осведомеността.

ПРЕСПЕКТИВИТЕ ЗА 2009 Г.

Областите, на които ще се отдаде специално внимание през 2009 г., включват прилагане на методологията на Агенцията за предвиждане на нови и нововъзникващи рискове (най-вероятно най-напред ще бъдат разгледани секторите енергетика и екология), събиране на данни за рисковете, пред които са изложени жените на работното си място, като част от проекта „БЗР в цифри“, представяне на първите резултати от [проучването ESENER](#), изготвяне на доклади относно рисковете във връзка с БЗР в транспортния сектор и изследване на обществените и частните поръчки и тяхната роля за предоставяне на икономически стимули за осигуряване на БЗР.

В допълнение, дейностите през втората година от кампанията [Здравословни работни места](#) – Оценка на риска ще включват представяне на [Наградите за добра практика](#); разпространение на докладите за кампанията и онлайн инструментите за оценка на риска, както и заключителната проява на кампанията през ноември. Същевременно ще започне подготовката на Агенцията за следващата ѝ кампания за здравословни работни места с акцент върху безопасността на работното място 2010—2011 г. За целите на кампанията ще бъдат създадени партньорства, а свързаните с нея материали, (включително уебсайтът ѝ) ще бъдат изготвени на 22 езика.

Ще бъде извършена външна оценка на новия модел на кампанията и на новия пакет за финансиране ЕСАР.